

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **Sayın Vedat BİLGİN** tarafından Anayasa'nın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Prof. Dr. Mahmut TOĞRUL

TBMM İdare Amiri

Gaziantep Milletvekili

Corona virüs salgını nedeni ile, salgın sürecinin ilk aylarında kayıtlı ve kayıt dışı birçok işçi işten çıkarılmış veya ücretsiz izne ayrılmak zorunda bırakılmışlardır. Bunun üzerine İş Kanunu'na 16.04.2020 tarihinde eklenen geçici madde ile iş veya hizmet sözleşmesinin feshedilmesi yasaklanmıştı. Ancak önce “ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller” yani Kod 29 istisnası daha sonra ise Kod 29 türevi kodlar ile bu yasak delinerek, işçiler keyfi olarak işten çıkarılmaya devam edilmektedir. Kod-29 isim değiştirmiş olabilir ancak patronların elinde işçilere karşı silah olarak kullanılmaya devam ediyor. İşveren işçiye istediği iftirayı atıyor ve kanıtlama ihtiyacı bile duymuyor.

Nisan ayında Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) Genel Müdürlüğü, Kod 29'un iş hayatında belirsizliklere yol açtığını, bu yüzden her suçu ayrı niteleyen farklı kodlar belirlediklerini duyurdu. Ancak bu değişiklik işçilerin lehine hiçbir sonuç doğurmadı. Hakkını aradığı, haksızlığa karşı çıktığı, kölece çalışma koşullarını kabul etmediği, sendikalı olduğu için patronlar tarafından suçlu ilan edilerek Kod 29 ile işten atılan işçiler şimdi Kod 43, Kod 46, Kod 49 ile işten çıkarılıyorlar. Son bir yıldır Gaziantep Başpınar Organize Sanayi bölgesinde yüzlerce işçi bu kodların kötüye kullanılması sonucunda işinden, ekmeğinden oldu. Gaziantep'te; Fazla mesai baskısına karşı çıkan KOZA HALI işçileri Kod 29 ile kapı önüne kondu. İşyerindeki baskılara karşı çıkan ve sendikalaşma hakkını kullanan GÜVEN BOYA işçileri Kod 29 ile işten atıldı. Düşük zama itiraz eden, insanca çalışma koşulları talep eden ve sendikalı olmak isteyen YASİN KAPLAN HALI işçileri, Kod 29 ile işten atıldı. En son işyeri girişinde telefonlarını teslim etmek istemeyen 63 ANGEL HALI İşçisi, hırsızlık yaptıkları öne sürülerek yani Kod 46 ile işten çıkarıldılar.

Bu bağlamda;

- 1- Gaziantep genelinde pandemi döneminde Kod 29 ve türevleri kodlarla işten çıkarılan çalışan sayısı kaçtır? Bu sayının aylara, cinsiyete göre dağılımı nasıldır?
- 2- Gaziantep'te işten çıkarma yasağından itibaren kod 29 ve türevleri kodlarla ile işten çıkarılan insan sayısındaki artışa ilişkin istatistiki veri nedir?
- 3- Gaziantep'te Kod 29 ve türevi kodlarla atılan işçilerin haksız gerekçelerle atıldığına dair bir incelemeniz ve soruşturmanız olacak mıdır?
- 4- Gaziantep'te Kamuoyuna yansıyan ve toplu işten çıkartmaların olduğu işyerleri hakkında herhangi bir denetim yapılmış mıdır? Gaziantep'te işten çıkarma yasağına karşılık tazminat ve işsizlik ödeneğini ödememek adına bu kodu keyfi kullanan işverenlere herhangi bir yaptırım uygulanacak mıdır?
- 5- Asıl çıkarma gerekçesinin farklı olduğunun anlaşıldığı durumlarda, bu işlemi yaptığı tespit edilen işverenler hakkında cezai işlem uygulanmakta mıdır? Cezai işlemler nelerdir? Gaziantep'te cezai işlem uygulanan işyeri ve işveren sayısı kaçtır?
- 6- Gaziantep'te Kod 29 ve türevleri kodlar gerekçesi ile haksız işten çıkarıldığı tespit edilen emekçilerin mağduriyetlerinin giderilmesi, haklarının iadesi için Bakanlığınızın bir çalışması mevcut mudur? Olacak mıdır?
- 7- Kod-29 ve türevi kodlar sebebi ile işten çıkarmalarda SGK ve İŞ-KUR tarafından herhangi bir inceleme yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa bu incelemeyi kim ya da kimler hangi kriterler çerçevesinde yapmaktadır? Bu yönde inceleme yapılmıyorsa bunun sebebi nedir?